Vyvěšeno dne: 23. 10. 2026
Svěšeno dne: 6. 11. 2026

Radka Kratochvílová

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Tomáše Kocourka a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Aleše Roztočila v právní věci žalobce: **Mgr. Bc. Jaroslav Kubík**, zast. JUDr. Jiřím Vlasákem, advokátem, se sídlem náměstí Republiky 2/2, Plzeň, proti žalovanému: **státní tajemník v Ministerstvu zdravotnictví**, se sídlem Palackého náměstí 375/4, Praha 2, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 4. 2024, č. j. MZDR 10049/2024-7/ST, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 10. 6. 2026, č. j. 57 Ad 4/2024-128,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Přehled dosavadního řízení

[1] Žalobce byl státním zaměstnancem zařazeným u Krajské hygienické stanice Plzeňského kraje (dále jen „KHS“). Byl jmenován na služební místo představeného – vedoucího oddělení právního, kontrolního a personálního. S účinností od 1. 1. 2023 však byly pro výkon funkce představeného stanoveny další požadavky, a sice vykonání zvláštní části úřednické zkoušky pro tři obory služby. Žalobce však v minulosti složil úřednickou zkoušku pouze z jednoho z těchto tří oborů, a proto mu vznikla povinnost vykonat zvláštní část úřednické zkoušky i ze dvou zbývajících oborů. Dne 27. 12. 2022 byl poučen o povinnosti vykonat úřednickou zkoušku ze zbývajících dvou oborů služby, a to do 12 měsíců ode dne, kdy začal vykonávat službu v dalším oboru služby, s tím, že pokud ji nesplní, bude převeden na jiné služební místo.

[2] Již v době, kdy byl poučen o povinnosti vykonat zkoušku, byl žalobce v dočasné neschopnosti k výkonu služby. Zůstal v ní i po celý rok 2023. Žalobce tak úřednickou zkoušku z dalších oborů služby v dané lhůtě nevykonal, a proto jej chtěl ředitel KHS převést na jiné vhodné služební místo, kde by mohl vykonávat službu i bez nutnosti složení zvláštní části úřednické zkoušky v daných oborech státní služby. Ředitel KHS nenalezl ve vlastním služebním úřadě žádné vhodné služební místo, a proto hledal vhodné místo v jiných služebních úřadech. Ředitel KHS nalezl dvě vhodná místa v jiných služebních úřadech, avšak neobdržel souhlas

příslušného služebního orgánu s převodem žalobce ani na jedno z těchto míst, a proto rozhodl o zařazení žalobce mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 odst. 1 ve spojení s § 61 odst. 1 písm. h) zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění účinném do 31. 12. 2024 (dále jen „zákon o státní službě“), a podle § 62 odst. 2 téhož zákona mu stanovil plat ve výši 80 % měsíčního platu.

[3] Proti tomuto rozhodnutí ředitele KHS se žalobce odvolal. Žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím (dále též „napadené rozhodnutí“) odvolání zamítl a rozhodnutí ředitele KHS potvrdil.

[4] Proti rozhodnutí žalovaného se žalobce bránil žalobou podanou ke Krajskému soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“). Krajský soud žalobu rozsudkem ze dne 30. 7. 2025, č. j. 57 Ad 4/2024-66, zamítl. Dospěl k závěru, že z důvodu žalobcovy dočasné neschopnosti k výkonu služby nedošlo automaticky ke stavení či přerušení lhůty, ve které je státní zaměstnanec povinen vykonat úřednickou zkoušku. Navzdory překážce ve službě mohl žalobce alespoň požádat o vykonání úřednické zkoušky a následně se z ní v případě stále trvající neschopnosti k výkonu služby omluvit a požádat o určení náhradního termínu. Pokud by tak žalobce učinil, bylo by případné jeho postavení mimo službu stěží obhajitelné. Žalobce však o vykonání úřednické zkoušky nepožádal a ani netvrdil, že by mu v žádosti o její vykonání bránil nepříznivý zdravotní stav.

[5] Nejvyšší správní soud se v rozsudku ze dne 31. 3. 2026, č. j. 2 Ads 204/2025-25, ztotožnil se závěrem krajského soudu, že dočasná neschopnost k výkonu služby není důvodem, pro nějž by mělo automaticky dojít ke stavení či přerušení lhůty pro vykonání úřednické zkoušky. Jde-li o konstrukci, že měl žalobce požádat o vykonání úřednické zkoušky a v případě trvající neschopnosti k výkonu služby se z ní omluvit, tak tu žalobce nijak konkrétně nezpochybnil, a proto se jí Nejvyšší správní soud nezabýval. Žalobce přitom neuvedl žádné konkrétní okolnosti týkající se svého zdravotního stavu, které by mu bránily požádat o vykonání úřednické zkoušky. S argumentem, že existence překážky ve službě sama o sobě (bez zohlednění aktuální závažnosti zdravotního stavu) znemožňuje tuto žádost podat, se Nejvyšší správní soud neztotožnil. Námitky směřující proti předpokladům právní konstrukce předestřené krajským soudem tak nebyly důvodné.

[6] Nejvyšší správní soud přesto rozsudek krajského soudu č. j. 57 Ad 4/2024-66 zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení, neboť se krajský soud dostatečně nevypořádal s žalobní námitkou, že o zařazení mimo výkon služby nelze rozhodnout, pokud je u státního zaměstnance dána překážka ve službě spočívající v dočasné neschopnosti k výkonu služby, kterou žalobce podpořil odkazem na rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27. 5. 2014, sp. zn. 21 Cdo 2745/2013.

[7] V dalším řízení se krajský soud opomenutým žalobním bodem zabýval a žalobu opět zamítl rozsudkem označeným v záhlaví. Žalobcův názor, že dočasná neschopnost k výkonu služby bránila vydání rozhodnutí o jeho zařazení mimo výkon služby, nemá dle krajského soudu oporu v zákoně o státní službě. Naopak z § 62 odst. 1 tohoto zákona vyplývá, že pokud nastane některý ze zde uvedených případů, je služební orgán povinen zařadit státního zaměstnance mimo výkon služby. Zákon o státní službě nestanoví odlišný postup pro případ, kdy se státní zaměstnanec nachází v dočasné neschopnosti k výkonu služby. Tento postup nelze dovodit ani ze subsidiárního užití úpravy překážek na straně zaměstnance obsažené v zákonu č. 262/2006 Sb., zákoník práce. Rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 2745/2013 není pro projednávanou věc přiléhavý. Jednalo se o civilní spor podléhající režimu zákoníku práce. Jeho podstatou byla otázka nároku na náhradu platu, nikoliv to, zda v době trvání dočasné neschopnosti zaměstnance k výkonu služby mohl služební orgán rozhodnout o jeho zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů.

V rozsudku Nejvyššího soudu nezazněl ani žalobcem zastávaný obecný názor, že *„v případě souběhu překážek je zcela namístě upřednostnit překážku zaměstnance“*, přičemž z něj ani jinak nevyplývá.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření k ní

[8] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále též „stěžovatel“) kasační stížnost, jejíž důvody podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[9] Stěžovatel považuje za zásadní právní větu rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 2745/2013, která zní: *„Vedoucí zaměstnanec, který byl odvolán z pracovního místa nebo který se tohoto místa vzdal a pro kterého zaměstnavatel nemá jinou práci odpovídající jeho zdravotnímu stavu a kvalifikaci nebo který takovou práci nabídnutou mu zaměstnavatelem odmítl, nemá nárok na náhradu mzdy nebo platu pro překážku v práci na straně zaměstnavatele, jestliže byl zvolen členem zastupitelstva obce nebo starostou a jestliže byl pro výkon těchto veřejných funkcí dlouhodobě uvolněn“*. V souladu s právní praxí, která z tohoto rozsudku vychází, má stěžovatel za to, že v případě souběhu překážek je namístě upřednostnit překážku na straně zaměstnance. Vzhledem k tomu, že se krajský soud s tímto názorem neztotožnil, dospěl k nesprávnému závěru, že překážka na straně zaměstnance nebránila rozhodnutí o další překážce.

[10] Krajský soud uvedl, že stěžovatelův výklad nemá oporu v zákoně o státní službě. Tím však přehlíží § 104 odst. 1 zákona o státní službě, podle něhož se překážky ve službě na straně státního zaměstnance řídí příslušnými ustanoveními zákoníku práce, resp. nutně i příslušnou judikaturou.

[11] Stěžovatel dále rozporoval závěry, k nimž dospěl krajský soud v rozsudku č. j. 57 Ad 4/2024-66 a Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 2 Ads 204/2025-25.

[12] Žalovaný navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl.

[13] Žalovaný nesouhlasí s názorem stěžovatele, že je třeba v případě souběhu překážky ve službě na straně zaměstnance a zaměstnavatele upřednostnit překážku na straně zaměstnance. Tento obecný závěr neplyne ani z rozsudku Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 2745/2013.

III. Posouzení kasační stížnosti

[14] Nejvyšší správní soud nejprve posoudil zákonné náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je v souladu s § 105 odst. 2 s. ř. s. zastoupen advokátem.

[15] Jelikož se v dané věci jedná o opakovanou kasační stížnost stěžovatele, posoudil Nejvyšší správní soud dále její přípustnost ve smyslu § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. Stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti dva okruhy námitek.

[16] Prvním okruhem námitek stěžovatel napadá závěr krajského soudu, který se týká žalobního bodu, s nímž se krajský soud ve svém prvním rozsudku č. j. 57 Ad 4/2024-66 nezabýval (nemožnost rozhodnout o zařazení mimo výkon služby v době trvající dočasné neschopnosti k výkonu služby). Právě z důvodu nevypořádání tohoto žalobního bodu Nejvyšší správní soud svým rozsudkem č. j. 2 Ads 204/2025-25 první rozsudek krajského soudu zrušil, a to z důvodu nepřezkoumatelnosti pro nedostatek důvodů. Nejvyšší správní soud se tedy touto otázkou nemohl ve svém předchozím rozsudku věcně zabývat. V této části je proto kasační stížnost

přípustná (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 22. 3. 2011, č. j. 1 As 79/2009-165, č. 2365/2011 Sb. NSS, body 24-26).

[17] V druhém okruhu kasačních námitek (část VII kasační stížnosti) rozporuje stěžovatel závěry, ke kterým dospěl krajský soud v rozsudku č. j. 57 Ad 4/2024-66 či Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 2 Ads 204/2025-25. V této části je kasační stížnost nepřípustná podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. Smyslem a účelem tohoto ustanovení totiž je, aby se Nejvyšší správní soud nemusel znovu zabývat věcí, u které již jedenkrát svůj právní názor na výklad hmotného práva závazný pro krajský soud vyslovil, a to v situaci, kdy se krajský soud tímto právním názorem řídil (nález Ústavního soudu ze dne 8. 6. 2005, sp. zn. IV. ÚS 136/05). Nejvyšší správní soud je ostatně sám vázán právními závěry vyslovenými v předchozím zrušujícím rozsudku a nemohl by je v řízení o opakované kasační stížnosti jakkoliv přehodnocovat, přičemž stěžovatel nenamítá, že by po vydání předchozího zrušujícího rozsudku došlo ke změně skutkového či právního stavu nebo judikatury, kterou by byl povinen Nejvyšší správní soud respektovat i v této věci, tj. v důsledku rozhodnutí Ústavního soudu, Soudního dvora Evropské unie, Evropského soudu pro lidská práva či rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 23. 2. 2022, č. j. 1 Azs 16/2021-50, č. 4321/2022 Sb. NSS).

[18] Je také vhodné poznamenat, že část VII kasační stížnosti je uvedena takto: *„Žalobce nesouhlasí ani s předchozími závěry Krajského soudu, které byly aprobovány kasačním soudem a činí je opětovně předmětem kasační stížnosti.“* Stěžovatel se následně táže, jaký by mělo smysl, aby žádal o vykonání úřednické zkoušky, z níž by se musel následně z důvodu nadále trvající neschopnosti k výkonu služby omlouvat, a tak by k vykonání zkoušky stejně nedošlo.

[19] V této souvislosti je třeba poznamenat, že závěr, podle nějž by stěžovatel mohl být s žalobou úspěšný (navzdory tomu, že dočasná neschopnost k výkonu služby není automaticky důvodem pro stavení či přerušení lhůty pro vykonání úřednické zkoušky), pokud by požádal o vykonání úřednické zkoušky a následně se z ní omluvil (případně by mu zdravotní stav bránil o vykonání úřednické zkoušky vůbec požádat), učinil pouze krajský soud ve svém prvním rozsudku (viz body 59 a 60 rozsudku č. j. 57 Ad 4/2024-66).

[20] Nejvyšší správní soud tuto konstrukci krajského soudu neposuzoval, protože ji stěžovatel v pořadí první kasační stížností nezpochybnil (viz body 71 a 72 rozsudku č. j. 2 Ads 204/2025-25). Stěžovatel v první kasační stížnosti poukázal pouze na to, že dočasná neschopnost k výkonu služby bez dalšího vylučuje možnost požádat o vykonání zvláštní části úřednické zkoušky. Tento předpoklad konstrukce krajského soudu proto Nejvyšší správní soud přezkoumal, přičemž dospěl k závěru, že samotná žádost o vykonání úřednické zkoušky není výkonem služby. Proto nebylo možné bez bližšího doložení zdravotního stavu (což stěžovatel neučinil) dospět k závěru, že stěžovatel nemohl o vykonání úřednické zkoušky požádat.

[21] Samotnou podstatu argumentace, kterou krajský soud *de facto* podmínil stěžovatelův úspěch ve věci podáním žádosti o vykonání úřednické zkoušky a následnou omluvou, případně konkrétním prokázáním, že mu v tom jeho zdravotní stav bránil, však stěžovatel v pořadí první kasační stížností nenapadl. Přitom mu v tom nic nebránilo, právní názor krajského soudu byl formulován zřetelně a srozumitelně. Činí tak až v nyní projednávané kasační stížnosti proti rozsudku krajského soudu č. j. 57 Ad 4/2024-128. Vzhledem k tomu, že tento závěr krajského soudu mohl napadnout již v první kasační stížnosti, je tato nynější kasační argumentace nepřípustná podle § 104 odst. 3 písm. a) s. ř. s. (viz usnesení rozšířeného senátu NSS č. j. 1 As 79/2009-165, body 28-30).

[22] Stěžovatel v kasační stížnosti opětovně uplatnil též námitku, že ředitel KHS s vydáním rozhodnutí otálel, což se mohlo dotknout jeho práv zkrácením doby zařazení mimo výkon služby,

takže nakonec nebyl propuštěn ze služebního poměru a nevznikl mu nárok na odbytné. Nejvyšší správní soud ji v rozsudku č. j. 2 Ads 204/2025-25 vyhodnotil jako nepřípustnou podle § 104 odst. 4 s. ř. s., neboť nebyla uplatněna v řízení před krajským soudem, ačkoliv tomu nic nebránilo. Na této skutečnosti se v mezidobí nic nezměnilo, a proto je tato kasační námitka i nyní nepřípustná dle § 104 odst. 4 s. ř. s.

[23] Nejvyšší správní soud se proto věcně zabýval jen prvním okruhem kasačních námitek a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[24] Stěžovatel staví svoji argumentaci na tom, že překážky ve službě na straně zaměstnance se podle § 104 odst. 1 zákona o státní službě řídí ustanoveními zákoníku práce, který je třeba vykládat ve shodě s judikaturou Nejvyššího soudu, konkrétně jeho rozsudkem sp. zn. 21 Cdo 2745/2013.

[25] Nejvyšší správní soud nemá za to, že by Nejvyšší soud vyslovil v rozsudku sp. zn. 21 Cdo 2745/2013 obecný názor, že by měla mít překážka na straně zaměstnance přednost před překážkou na straně zaměstnavatele, jak se domnívá stěžovatel. Nejvyšší soud se zabýval výlučně tím, zda má zaměstnanec právo na náhradu platu z důvodu překážky na straně zaměstnavatele (dle § 73 odst. 6 ve spojení s § 208 zákoníku práce, ve znění účinném do 30. 6. 2011) v situaci, kdy by sám zaměstnanec nemohl i bez existence této překážky práci vykonávat, neboť se stal tzv. uvolněným členem zastupitelstva (jedná se o překážku v práci na straně zaměstnance bez náhrady platu). Přesně tomu ostatně odpovídá stěžovatelem citovaná právní věta vytvořená k tomuto rozsudku. Jde tedy výhradně o to, jaké plnění v takové situaci zaměstnanci náleží, v čemž tento rozsudek navazuje na obecnější právní názor, podle nějž právo na náhradu platu (či mzdy) z důvodu překážky na straně zaměstnavatele náleží zaměstnanci pouze tehdy, jestliže je sám připraven, ochoten a schopen konat práci podle pracovní smlouvy (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 15. 2. 2022, sp. zn. 21 Cdo 1334/2021, a v něm citovanou starší judikaturu).

[26] Nejvyšší soud v uvedeném rozsudku nevyslovil závěr o všeobecném upřednostnění překážky na straně zaměstnance, resp. to, že v případě existence překážky na straně zaměstnance nelze z podstaty věci uplatnit jakékoliv důsledky, které by mohly souviset se souběžně existující překážkou na straně zaměstnavatele.

[27] Stěžovatel odkazuje na právní praxi, kterou však nijak podrobněji nepopisuje ani nedokládá, a proto se k ní nemohl Nejvyšší správní soud vyjádřit. Žádné další argumenty, které by jeho závěr odůvodňovaly, stěžovatel nepředložil.

[28] Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že stěžovatelova argumentace, podle níž jej žalovaný nemohl v případě existence překážky ve službě na straně zaměstnance zařadit mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 odst. 1 zákona o státní službě, není důvodná.

IV. Závěr a náklady řízení

[29] Na základě výše uvedeného dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1 věty druhé s. ř. s. zamítl.

[30] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti soud rozhodl podle úspěchu ve věci v souladu s § 60 odst. 1 větou první ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel v řízení nebyl úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému nevznikly v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti, a proto mu soud náhradu nákladů řízení

nepřiznal (viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014-47, č. 3228/2015 Sb. NSS).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. října 2026

L. S.

Mgr. Tomáš Kocourek v. r.
předseda senátu